

Szerkesztés

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 101. ÉVFOLYAMA

XV. ÉVFOLYAM 7. SZÁM 289—336. OLD. 1966. JÚLIUS

TARTALOM

<i>Dr. Madas András:</i> A jubileumi közgyűlés elé	289
<i>Dr. Tarján Lászlóné:</i> Erdősítésekben alkalmazandó HUNGAZIN DT optimális mennyisége	291
<i>Kondor Antal:</i> Fagyrepedés okozta károk csökkentésének lehetőségei csereseinkben a nevelővágások során	293
<i>Dr. Szász Tibor:</i> Fahasználati munkák tipizálásának jelentősége	298
<i>Kuthy Timót:</i> Az egri kérgezőgép műszaki teljesítményvizsgálata	302
<i>Dr. Szőnyi László:</i> Gyorsannövő fenyők termesztése	305
<i>Dr. Szederjei Ákos:</i> Az őzaganccsal kapcsolatos kutatási eredmények	310
<i>Dr. Kollwentz Ödön:</i> Az alsó- és középfokú oktatás története	313
<i>Szilágyi János—Molnár Ferenc:</i> Hozzászólás a műszaki fejlesztés és gazdaságosság kérdéséhez	319
<i>Dr. Gál János—Dr. Tompa Károly:</i> Az olasz ültetvényes fatermesztési módszerekről	322

Irodalmi szemle:

A Revista Padurilor 80 éves (<i>Dr. Tompa K.</i>)	327
Az erdő és az ember életkora (<i>Dr. Keresztesi B.</i>)	328
Tobozszárítás vákuumban (<i>Szilágyi B.</i>)	329
A külföld a magyar erdőgazdaságról (<i>Kolozsváry-né</i>)	330
Közéleti kötéldaruk nemzetközi vizsgálata (<i>Walter F.</i>)	331
Képek a Román Népköztársaság erdőgazdaságából	332

Címkép: Hét köbmétert vonszol a TDT-75

Hátlapon: TK-1, az új hazai tuskókiemelő (*Foto: ERTI, Jérôme R. felvételei*)

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Д-р Мадас А.:</i> Накануне 100-летия обоснования Общества Лесоводов	289
<i>Д-р Тарьян Л.-не:</i> Оптимальное количество ХУНГАЗИНА ДТ, применяемое в лесоводстве	291
<i>Кондор А.:</i> Возможности уменьшения повреждений, причиняемых морозобойными трещинами в дубах из дуба австрийского в процессе рубок ухода	293
<i>Д-р Сас Т.:</i> Значение типизации лесозаготовительных работ	298
<i>Куты Т.:</i> Исследование технической производительности эгерской машины по окорке	302
<i>Д-р Сенья Л.:</i> Разведение быстрорастущих хвойных пород	305
<i>Д-р Седервей А.:</i> Результаты исследований рога косуль	310
<i>Д-р Колвентц Е.:</i> История обучения на низшем и среднем уровнях	313
<i>Силади Й.—Молнар Ф.:</i> Выступление по поводу вопроса технического развития и экономичности	319
Литературное обозрение	327

INHALTSVERZEICHNIS

<i>Dr. Madas A.:</i> Vor die 100. Jahreswende der Begründung des Ungarischen Forstvereins	289
<i>Dr. Tarján L.-né:</i> Die optimale Menge von Hungazin DT beim Einsatz in Forstkulturen	291
<i>Kondor A.:</i> Möglichkeiten der Verminderung von Frostrisschäden durch Pflegehebe in Zerreichenbeständen	293
<i>Dr. Szász T.:</i> Die Bedeutung der Typisierung der Arbeitsvorgänge in der Holznutzung	298
<i>Kuthy T.:</i> Technische Leistungsprüfung der Entrindungsmaschine Eger	302
<i>Dr. Szőnyi L.:</i> Der Anbau schnellwachsender Nadelhölzer	305
<i>Dr. Szederjei Á.:</i> Forschungsergebnisse über das Rehgehörn	310
<i>Dr. Kollwentz Ö.:</i> Die Geschichte des forstlichen Fachunterrichts unterer und mittlerer Stufe	313
<i>Szilágyi J.—Molnár F.:</i> Diskussionsbeitrag zur Frage der technischen Entwicklung und der Wirtschaftlichkeit	319

A lapban megjelent tanulmányok szerzői:

Dr. Gál János az Erdészeti és Faipari Egyetem rektora, Sopron; *Dr. Kollwentz Ödön* erdőművelési csoportvezető, Mecseki Áll. Erdőgazdaság, Pécs; *Kondor Antal* erdőmérnök-tanár, Erdészeti Technikum, Sopron; *Kuthy Timót* tudományos munkatárs, Erdészeti Tudományos Intézet, Nagyatád; *Molnár Ferenc* főkönyvelő, Dél-somogyi Áll. Erdőgazdaság, Kaposvár; *Dr. Szász Tibor* tudományos főmunkatárs, Erdészeti Tudományos Intézet, Budakeszi; *Dr. Szederjei Ákos* tudományos főmunkatárs, Áll. Erdő- és Vadgazdaság, Telki; *Szilágyi József* műszaki csoportvezető, Dél-somogyi Áll. Erdőgazdaság, Kaposvár; *Dr. Szőnyi László* tudományos osztályvezető, Erdészeti Tudományos Intézet, Budapest; *Dr. Tarján Lászlóné* erdőművelési előadó, Dél-somogyi Áll. Erdőgazdaság, Kaposvár; *Dr. Tompa Károly* egyetemi docens, Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron.

A jubileumi közgyűlés elé

Ebben az évben ünnepli Egyesületünk alapításának századik évfordulóját. Rövidesen Sopronban találkozunk 5000 főnyi tagságunk küldöttei, erdészek, erdőmérnökök, ergőgazdaságaink és az Országos Erdészeti Főigazgatóság munkatársai, vezetői, az erdészeti oktatás, a tudomány és kutatás művelői és mindazok, akik az erdőgazdálkodással kapcsolatban állanak. Minden bizonnyal szép számmal jelennek meg ünnepségünkön az erdész asszonyok, munkás erdész életünk hűséges társai, gondjaink megosztói, munkánk segítői.

Számítunk arra, hogy felkeresik közgyűlésünket a párt és a társadalmi szervek vezetői, a tudományos egyesületek küldöttei, amelyekkel sok szál, kapcsolat fűzi össze Egyesületünket.

Meghívtuk valamennyi szomszédos állam erdészeinek képviselőit, mert Egyesületünk történetének jelentős szakasza — éppen a fele, kerek 50 esztendő — részben ezen államok mai területén zajlott le és az akkori törekvések, események közös forrásai egyesületeink, erdőgazdaságaink történetének.

Felvetődött olyan gondolat is, hogy Európa valamennyi kiemelkedő erdészeti kultúrájú államának, sőt távoli földrészek országainak erdészeit is hívjuk meg, mert Egyesületünknek, Európa egyik legrégebb erdészeti társadalmi szervének centenáriumát így ünnepelhetnénk meg legméltóbban. Valószínű, egy ilyen meghívásnak sokan eleget is tettek volna. Elnökségünk mégis úgy határozott, hogy legyen a jubileum elsősorban erdész társadalmunk bensőséges ünnepe és külföldről azokat a baráti egyesületeket, erdészeti intézményeket hívjuk meg, akikkel az elmúlt évszázad alatt kapcsolatokat építettünk ki, akik ismerik erdőgazdaságunkat, Egyesületünket és örömmel vesznek részt az ünnepségünkön. Így a környező államokon — Szovjetunió, Románia, Jugoszlávia, Ausztria, Csehszlovákia — kívül az NDK, Bulgária, Lengyelország és Finnország erdészeinek küldtünk meghívót és legtöbbjük már jelezte is részvételét.

A szükséges előkészületek megtörténtek, s most, a Jubileumi Közgyűlés előestéjén lapozunk vissza az Egyesület történetében. Lapunk régi évfolyamait forgatva, érdeinket járva, a letűnt kor, eszmék és gondolatok, amelyek egy évszázaddal ezelőtt a magyar erdészet legjobbjait ösztönözték cselekvésre, oly frissen törnek elő a múltból, mintha magunk is tanúi lettünk volna az eseményeknek. Figyelmeztető ez mindnyájunk számára, akik a mai munkánkkal a jövő magyar erdőgazdálkodását formáljuk, hogy megnyilatkozásainkat, tetteinket az utókor hasonlóan mérlegre fogja tenni. Talán nincs még egy szakma, ahol az ember tevékenységét olyan pontosan lehessen két generáció után lemérni, mint az erdészet. Nemcsak képletesen, de ténylegesen is nem egy mai erdész azokat az erdőt termeli és újítja fel, amelyeket nagyapja telepített; a jövő erdein rajta marad a mai erdészek keze nyoma...

Egyesületünk történelmét mai szemmel tanulmányozva láthatjuk, hogy elődeink tiszteletreméltó, derék munkát végeztek. Az Erdészeti Lapok és az Egyesület alapítói a semmiből indították el a magyar erdészeti szakirodalmat, új sza-

vakat teremtve nem is nagyon sokkal később már nemzetközileg is elismert, nagyszerű munkák jelentek meg magyar erdészeti szaknyelven.

Egyesületünk legfontosabb eredménye ebből az korból az, hogy a fejlődő kapitalizmus egyre növekvő faigényével, a magántulajdon szentségének ürügyén megvalósuló hatalmas erdőtaralások irányzatával szemben érvényre tudta juttatni azt a szemléletet, hogy az erdők fenntartása és megóvása közösségi érdek, megelőzi az egyéni érdeket. Ezen az alapon dolgozta ki azt a törvényjavaslatot, amelyből hosszas küzdelem után megszületett az 1879. évi XXXI. törvénycikk, az akkor korszerű erdőtörvény.

Elévülhetetlen érdeme az Egyesületnek, hogy ezt a gondolatot ápolta egész történetén keresztül és így jelentős része volt a következő, 1935. évi IV. törvény-cikk kidolgozásában is.

Ez az egyre szélesebb körű társadalmi felismerés tette lehetővé, sok-sok harc között, a jövőt is néző közérdek lassú, de fokozatos érvényesülését a csak a jelent néző egyéni érdek felett. Gyökeresen azonban csak a társadalmi rendszer alapvető változása, az erdők állami tulajdonba vétele tudta megoldani a kérdést.

A ma vágásérett erdők fennmaradásában így jelentős szerepe volt a közfel-fogás irányításával az Országos Erdészeti Egyesületnek. Az érdem mellett eltör-pülnek az erdőbirtokosok pillanatnyi anyagi érdekeit képviselő ügyeskedések és egyéb olyan hosszabb-rövidebb időre kiható jelenségek, amelyeket ma nem ér-tékelünk előremutatóknak.

A felszabadulás óta eltelt két évtized kimagasló eredményei már a mai ge-neráció, a most élő, tevékenykedő erdészek elgondolásairól, munkájáról tesznek tanúbizonyságot. Nem kevésbé lehetünk büszkék ezekre is, hiszen példátlan fel-adatait hajtott végre a magyar erdészet: kereken 300 000 ha új erdőt telepítet-tünk és 300 000 ha vágásterületet újítottunk fel, nem is egészen negyedszázad alatt a jelenlegi erdőterület egyharmadán új erdők létesültek, s ezekre — össze-hasonlító áron — 10 milliárd forintot fordított szocialista államunk.

Az utolsó évtized alatt több mint kétszeresére növeltük a nyárasok területét, megvetve a hazai alapanyaggal dolgozó cellulóz- és papíriparnak alapját. Kifej-lesztettük a korszerű fagyártmánytermelést, új utakat nyitva a fa kiterjedtebb ipari felhasználásának. Lényegében az elmúlt két évtizedben állt át a magyar erdőgazdálkodás az elavult kézi és fogaterőről a modern technikán alapuló gépi feldolgozásra és anyagmozgatásra. Ennek érdekében fejlesztettük ki korszerű er-dei úthálózatunkat. A centenáriumot ünneplő erdészek nyugodt szívvel és lelki-ismerettel tekinthetnek vissza már saját munkájukra is; arra a szakaszra, amely-ben kezük nyomán formálódott a magyar erdőgazdaság.

Jogos visszatekinteniünk a múltra, erőt meríteni az eredményekből, de utána gondolatainkat mindjárt az előttünk álló feladatokra kell összpontosítanunk. Ju-bileumi Közgyűlésünk, a vele kapcsolatos tudományos ülészak elsősorban ezek-nek számbavételére, felvázolására hivatott. Nyilvánvalóan foglalkozik majd fajaj-politikánk irányelveivel, az erdőrendezés újabb útjainak keresésével, a munka-folyamatok tökéletesebb gépesítésével, a matematikai módszerek alkalmazásával és mindazokkal a kérdésekkel, amelyek a következő évtizedek sikeres erdőgaz-dálkodását vannak hivatva megalapozni. Minél mélyrehatóbban, minél szélesebb körben esik ezekről szó, annál eredményesebb lesz a közgyűlés.

E gondolatok jegyében hívjuk és várjuk a Jubileumi Közgyűlés résztvevőit és kívánunk sikeres munkát mindazoknak, akik munkahelyükön köszöntik Egye-sületünket a ritka jubileum alkalmával.

Dr. Madas András
az OEE elnöke